



## **OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2015**

Závěrečná zpráva Zdravotního klauna, o.p.s.

# Slovo úvodem



Vážení přátelé a příznivci Zdravotního klauna,

uplynulý rok byl plný radosti a smíchu, a to často nemoci a bolesti navzdory. Nemoc je totiž nepříjemným souputníkem dětí a dospělých, které naši zdravotní klauni navštěvují. Těší nás, že jim klauni pomohli zlepšit náladu, přivést je na jiné myšlenky, rozesmát je.

Rok 2015 byl pro nás ve znamení prohlubování. Prohlubovali jsme spolupráci s nemocnicemi, což je nejvíce patrné v programu NOS! (Na operační sál!). Zdravotní klaun celé dopoledne doprovází vystrašené dítě a rodiče během přípravy a cesty na operační sál a intenzivně se zapojuje do nemocničních procesů na chirurgických odděleních. Pomáhá dítěti a rodiči odpoutat se od stresové situace a zklidnit se, rozesmát je a zlepšit jim náladu. Úzce spolupracuje s personálem, stává se rovnocenným partnerem týmu na oddělení. Díky vaší podpoře se nám podařilo v minulém roce tento program rozšířit do čtvrté nemocnice - do Plzně. Mohli jsme tak doprovodit přes 1 000 dětí na operaci v Praze, Ostravě, Hradci Králové a Plzni.



Rádi zdůrazňujeme, že naše aktivity jsou možné jen díky dárcům a dárkyním. Financování od vás, individuálních dárců, je pro nás životně důležité - tvoří téměř 90 % našich prostředků. Díky tomu můžeme navštěvovat pravidelně 71 institucí po celé České republice a rozvíjet speciální programy pro děti i dospělé.

Děkujeme vám všem, kteří nás podporujete finančně nebo nám jen fandíte! Díky vám můžeme rozdávat radost, kde je jí třeba. Věříme, že s námi zůstanete i v roce 2016.

Dny plné úsměvů,

Kateřina Slámová Kubešová, ředitelka

Petr Jarčevský, umělecký ředitel

## Všechno nejlepší k narozeninám, Zdravotní klaune!



Nechce se mi věřit, že od chvíle, kdy jsem sestavil první statut naší neziskové organizace a odeslal ho na ministerstvo vnitra, uplynulo už patnáct let. Formální podoba organizace mezitím prošla proměnou, ale její poslání zůstává pořád stejné a za tu dobu se nám podařilo přinést mnoha potřebným bezpočet úsměvů a okamžiků radosti. Byla to nádherná cesta!

A tahle nádherná cesta pokračuje!

Před pár lety jsem předal umělecké vedení do jiných kompetentních rukou a před dvěma roky jsem to samé udělal i se svou funkcí ředitelskou. Musel jsem se tenkrát sám sobě smát, protože jsem měl pocit loučení s dítětem, které dospělo.

A teď mám tomu dospělému dítěti přát k narozeninám...

Přeji ti, ať nikdy nezapomeneš na své poslání, ať tě provází na každém kroku.

Ať se od ostatních dozvídáš, jakou to děláš mimořádnou práci, abys mohl být šťastný a zároveň hrdý na to, že pozitivním způsobem ovlivňuješ české zdravotnictví. Ať jsou další roky tvého života ještě úspěšnější, radostnější a veselejší. Jen tak dál!

Všechno nejlepší, Zdravotní klaune!

Gary Edwards,  
zakladatel Zdravotního klauna







## Zdravotní klauniády pro děti

**64 nemocnic** ve 14 krajích celé České republiky  
**3 112 pravidelných návštěv**

Zdravotní klaun je člověk s přirozeným klaunským nadáním, schopností improvizace, s vrozenou empatií a s hudebním talentem. Má kladný vztah k dětem a chuť se neustále vzdělávat. Navštěvuje děti v nemocnicích, a to víc než 300x za měsíc po celé české, moravské i slezské zemi! Samozřejmě že ne sám – v České republice je takových klaunů osmdesát šest.

Nemocnic, které klauni pravidelně navštěvují, je čtyřiašedesát. S každou z nich máme dlouhodobou smlouvu, která přesně stanoví den a hodinu, kdy klauni na návštěvu přijdou. Takže děti už předem vědí, kdy se na ně můžou těšit. To je důležité zvláště pro dlouhodobé pacienty, pro něž klauniády bývají jedním z mála světlých bodů jejich života s nemocí.

Klauni navštíví každé dítě na pokoji a u jeho postele sehrají jedinečné improvizáční představení, do něhož ho - s ohledem na jeho věk a onemocnění - co nejvíce zapojí. A protože si děti rády hrají, nechají se – dříve nebo později – vtáhnout do hry, zapomenou na svou bolest a nahradí ji radostí a dobrou náladou.

*„Moc Vám děkuji za Váš úúúžasný nápad. Setkáváme se s klauny na onkologii v Brně, kde se léčí můj desetiletý syn. Do FN se těšíme hlavně na ně. Tuto vážnou nemoc se snažíme léčit dobrou náladou, smíchem a vtipem. Takže i Vaši klauni jsou pro nás medikamentem. Nejenže baví naše děti, ale i nás - mamky, pro které je nemocnice druhým domovem. Přeji Vám spoustu rozzářených dětských tváří. Ani se nedá popsat, jakou úctu k Vám cítím. Děkuji z celého srdce.“*

**maminka J. B. se synem Jakubem**

*„Několik let, mám pocit, že již celou věčnost, k nám pravidelně dochází partička velmi příjemných lidí. Příjemných lidí s červeným nosem. Při setkání s nimi se atmosféra hned uvolní, problémy se jaksí stanou řešitelné nebo se aspoň zmenší.“*

*Myslím, že je velmi dobře, že klauni u nás na oddělení jsou. Vyloudí úsměv na tvářích personálu, ale hlavně potěší nemocné děti, které jsou na oddělení samy nebo s rodiči. Pro všechny jsou krásným zpestřením pobytu na oddělení.*

*Děkuji zdravotním klaunům, děkuji, že tady jsou, děkuji, že nám vyloudí úsměv ve tvářích a děkuji za děti, že jim odlehčí jejich pobyt v nemocnici.“*

**MUDr. Robert Jeník, primář dětského oddělení Kroměřížské nemocnice a.s.**

*V nemocnici vzniká zvláštní věc - „smíchová“ energie, která dá všechno do pohybu. Někdy všichni smíchy pláčou, ale jsou to jiné slzy než ty, které rodiče před dětmi skrývají. Děti udiveně a šťastně sledují, že maminka smíchy pláče. To mám na práci klauna nejraději - mohu dát na chvíli zapomenout dětem i rodičům na všechny bolesti.*

**Stáňa Kočvarová, zdravotní klaunka**







## NOS! (Na operační sál!)

172 návštěv

Každý rodič ví, jaký strach ho sevře, má-li jeho dítě podstoupit chirurgický zákrok. Jak je těžké ho brzy ráno vzbudit a odjet s ním do nemocnice, podstoupit přijímací procedury a s obavami čekat, kdy ho odvezou na operační sál. Čas se pomalu vleče a nervozita vzrůstá. A to může trvat celé hodiny, až na operační sál odjede uzlíček nervů provázený plačícím rodičem.

Může to být ale i jinak!

Na chirurgii funguje program NOS!, který má děti i rodiče připravit na odjezd na operační sál beze strachu a s nadějí, že zákrok dobře dopadne a pacientovi se uleví. Zdravotní klaun se už od brzkého rána pohybuje po oddělení, vítá nově přichodící, asistuje při přijímacím procesu, s dětmi i rodiči si hraje a povídá. Čas jim vesele utíká, dokud nepřijde chvíle cesty na sál – odjíždí na něj rozesmáté dítě s veselou písničkou na rtech. A klaun ho doprovodí za všechny skleněné dveře s nápisy Operační sály – Vstup zakázán, kam už rodiče nemohou.

Program NOS! probíhá na dětském chirurgickém oddělení už čtyř nemocnic: v Praze-Motole, v Ostravě-Porubě, v Hradci Králové a nově od března 2015 také v Plzni.



*Když se učíme být klauny, na začátku vůbec nepoužíváme klaunský nos – ten přijde skoro až nakonec a všechno, co jsme se z klaunského řemesla naučili, zvýrazní, zesílí, zvětší. Podobně i ten velký NOS funguje jako lupa, která dává naší práci větší detail, rozlišení. Navazujeme mnohem bližší vztah s osobně, stáváme se skutečně bezmála jedněmi z nich. A hlavně jsme o hodně blíže dětem – sdílíme s nimi jejich cestu od ranního příchodu až po jízdu na operační sál. Můžeme naši práci přizpůsobit přesně jejich individuálním potřebám tak, jak je během naší, sice jen několikahodinové, ale zato velmi intenzivní známosti stihneme poznat. Jsem rád, že jsme naší práci nasadili NOS a že jsem u toho mohl osobně být.*

**Lukáš Houdek**, první český klaun, který doprovázel děti na operační sál.



*„19. března jsem byla s Kubíčkem na operaci na chirurgii v Motole, celé dopoledne nás bavila klaunka Bětka :-). Nejen že Kubík neměl čas přemýšlet, kde je a co ho čeká, ale i mě při pohledu na jeho smích strach a nervozita téměř opustily. Vaše konání má smysl, přináší radost a uvolnění ve stresových situacích dětem i nám dospělým... Držím palce a hodně síly a nápadů přeji. DEKU-JEME MOC!“*

**maminka T. M.**





## Cirkus Paciento

### 11 Cirkusů Paciento + 5 Cirkusů ve spolupráci s Ledovcem

V dětských léčebnách tráví děti mnoho dní či týdnů. Úplně malé děti s rodiči, ale ty větší už samy. Po tu dobu opouští své kamarády, které mají doma, své sourozence, svoje blízké. Není divu, že na ně často padne strach a pocit bezútěšnosti, což je samozřejmě na škodu probíhajícímu léčebnému procesu. Také na odděleních nemocnic, kde děti leží dlouho a kde se toho příliší neděje, bývá dětem hodně těžko. A právě zde je Cirkus Paciento nejlepším lékem! Klauni přijíždějí za dětmi každé odpoledne po dobu jednoho týdne a učí je zajímavé věci – kouzlení, žonglování, točení talířů a jiné zábavné dovednosti. Na závěr všechny čeká slavnostní vystoupení v kostýmech před velkým obecnstvem. A na to se děti těší. A těšení probouzí radost a zájem o život, což je pro vyléčení moc důležitá věc.

Program Cirkus Paciento probíhá kromě nemocnic a dětských léčeben i formou táborů – v létě 2015 byly dva v Chrustenicích pro pacienty pediatrické a onkologické kliniky motolské nemocnice a další dva pro onkologicky nemocné děti ve FN Brno. Program i závěrečné vystoupení se konaly ve velkém cirkusovém stanu.

Do Cirkusu Paciento je již několik let zapojeno západočeské sdružení Ledovec, které ve spolupráci se zdravotními klauny pořádá program pro pacienty v psychiatrických léčebnách. Letos se společně uskutečnilo 5 těchto Cirkusů.

„ Již popáté jsme i letos přivítali zdravotní klauny s Cirkusem Paciento – tentokrát v opravdovém cirkusovém šapitó. V něm pak celý týden probíhal nácvik cirkusových dovedností, který vyvrcholil vystoupením v pátek 18. září. Diváci po právu ocenili šikovnost dětí a domů si odnesli to nejdůležitější, úsměv na rtech a radost z nevšedního zážitku.

MUDr. Lenka Šuglová, primářka dětských oddělení Hamzovy léčebny, říká: „Radost a smích pomáhají léčit, to věděli ze zkušenosti naši předkové a současná věda má pro to důkazy. Celý týden pod vedením zdravotních klaunů naši dětská pacienta trénují na vystoupení v cirkusovém šapitó. Baví sebe a na závěr pobaví i publikum, zažijí úspěch a jsou právem odměněni potleskem. Myslí si, že v dnešní přetechnizované době je to pro děti i publikum zážitek nevšední, velmi emotivní, a zdravotním klaunům patří velký dík!“

Tak na shledanou za rok!“

**Jana Zavřelová**, referent PR, propagace, kultury a metodiky, Hamzova léčebna Košumberská

*Cirkus Paciento je návrat do dětského snu - stavění šapitó, krocení lvů, troubení fanfár. A všechny děti si to ohromně užívají. Děti, kterým tenhle týden s cirkusem pomůže zapomenout na nemocnici a pořádně si užít - teď jsou z nich cirkusáci a ne pacienti.*

*Cirkus je i spousta práce. Snažíme se, aby děti objevily něco, co o sobě nevěděly - třeba že mají talent na žonglování nebo jsou výbornými kouzelníky. V ideálním případě si odsud mohou odnést něco, co nikdo jiný neumí. Závěrečné představení má být takové, aby každý cirkusák ukázal, co se naučil, a zažil si zasluženou chvíli společné veliké slávy a radosti. Pokud tedy zrovna není sežrán lvy, jak se to často stává mně!*

**Helena Poláková**, zdravotní klaunka







## Přezůvky máme!

14 návštěv v domácnosti

Program Přezůvky máme! je určen těžce nemocným dětem v domácí péči. Od běžných dětských klauniád se v mnohém liší. Neprobíhá totiž u lůžka nemocného dítěte na dětském oddělení v nemocnici, ale přímo u jeho postýlky nebo v pokojíčku u něj doma. Klauni přijedou na předem domluvenou návštěvu, na kterou si dítě často pozve i své kamarády, samozřejmě i účast rodičů, sourozenců, někdy babiček a dědečků či dalších příbuzných. I když se sejde hodně lidí, nemocné dítě je vždy středem programu, který je přizpůsoben jeho možnostem, jeho zájmům, jeho náladě. A protože přezůvky mají klauni s sebou, cítí se tam všichni jako doma!

„Chtěli bychom poděkovat Zdravotnímu klaunu za příjemnější někdy těžkých chvil, kterým jsme čelili s Lukáškem při hospitalizaci na onkologickém oddělení nebo při ambulantní léčbě. Vždy nás klauni, bez rozdílu, byli schopni pobavit a rozveselit. Vše vyvrcholilo při jejich návštěvě u nás doma. Ať už připraveným programem nebo improvizací nadchli nejen nás, ale i naše přátele, které jsme rádi a bez obav na tuto akci pozvali. Děkujeme vám za krásné odpoledne.“

**Lukášovi rodiče a kamarádi**



*Když Zdravotní klauni „mají Přezůvky“, znamená to, že mají také pozvání do intimního prostředí domácnosti, ve které stoná vážně nemocné dítě. Dítě, které potřebuje velkou lékařskou péči, ale zároveň může být léčeno v domácím prostředí. Vždy je lepší stonat doma, než v nemocnici, přestože diagnóza není příznivá. Ale často se stává, že nemoc dítěte ovládne celou domácnost a všechny členy rodiny - i ty zdravé, a všechny každodenní rituály rodiny. Stane se tím nejsilnějším obyvatelem domácnosti.*

*A klauni jsou tady od toho, aby se přezuli do Přezůvek, vstoupili do intimity domácnosti s patřičným respektem a odvahou, vyvětrali tam od nemoci a s klauniádou s sebou přinesli osvěžení a úlevu všem členům rodiny, aby jim pomohli znovu pocítit to, že i v bolesti se člověk může usmívat, dokonce i smát. A že smích je velmi osvobozující.*

**Tereza Vilišová, zdravotní klaunka**







## Kutálka

zo vystoupení

Kutálka je jedinečný interaktivní program pro děti s kombinovaným postižením. Je to něžné představení o klaunských muzikantech, které spojuje jednoduchý příběh s hudbou a několika málo rekvizitami, mezi něž patří v první řadě velký kufr a spousta klíčů všech tvarů a velikostí. Kutálka se hraje už tři roky a za tu dobu navštívili potulní klaunští muzikanti již mnoho dětí. Klauni zhudební a zaspívají jméno každého účastníka – zvuk vlastního jména dokáže jako zázračný klíč otevřít většinu srdcí. Kutálka je nádherné představení, vlídné a laskavé, zanechávající za sebou ovzduší radosti, a téměř vždy se ho podaří zakončit společným radostným tancem alespoň těch zúčastněných, kterým to jejich zdravotní stav umožní.

„Letos v červenci nás v Čtyřlístku (Centrum pro osoby se zdravotním postižením Ostrava) navštívili zdravotní klauni Radka Blatná, Lucie Matyášová a Jan Kyncl s programem Kutálka. Pro klientky to byla nečekaná a velmi poetická návštěva plná nádherných překvapení, která jim všichni tři aktéři postupně odkrývali. Mnohé z klientek se s radostí připojovaly do této hravé klauniády naplněné zvuky hudby, jež je jim velmi blízká jako prostředek vyjádření, zejména když některé se nedokáží nebo nemohou vyjádřit slovy... Děkujeme za tento dar, jenž měl pro naše klientky hodnotu hlubokého zážitku, na nějž budou ještě dlouho vzpomínat. Určitě se budeme těšit na další návštěvy zdravotních klaunů.“

**PhDr. Svatopluk Aniol**, ředitel organizace Čtyřlístek



*Hrát Kutálku se podobá plavbě po moři – v malé, ale pevné bárce poháněné větrem. Ten vítr jsou děti. Záleží pouze na nich, jak rychle a kudy doplujeme k cíli. Vždycky je to dobrodružná cesta.*

**Radka Blatná**, zdravotní klaunka a koordinátorka programu Kutálka







## Klauniády pro seniory

7 geriatrických zařízení  
270 návštěv

Zdravotní klauni přinášejí na geriatrická oddělení humor, vzpomínky a hlavně chuť do života. Klauniády pro seniory jsou jiné než ty pro děti – a to včetně kostýmů a klaunských jmen. Návštěvy na geriatricích jsou poetičtější, míří do časů krásných vzpomínek s příchutí sladkosti mládí. Místo bláznivých návštěv klauni používají „dospělejší“ humor, zpívají písničky nebo klienty vtahují do příběhů z dob jejich mládí. Oproti dětské klauniádě, kdy zdravotní klauni jsou veselí lékaři a sestry a dítě je v nemocnici jenom na „návštěvě“, tak v domovech pro seniory jsou na návštěvě klauni a senioři jsou zde doma. I proto jsou klauniády pro seniory komornější než pro děti. Pro seniory pořádné kromě pravidelných návštěv také různá setkání jako čaje o páté, kavárny, zahradní slavnosti či kabarety.

„Zdravotní klauni docházejí do našeho domova pravidelně 1x týdně se svými programy „Léčba humorem pro dříve narozené“ již od července roku 2008. Přinášejí našim klientům venkovní svět, humor, vzpomínky, ale hlavně chuť do života. Věnují se individuálně všem klientům bez rozdílu. I těm, kteří z důvodu svého zdravotního stavu nejsou schopni sami komunikovat. Jsou to profesionálové, kteří dělají klauniády srdcem, s láskou, pochopením a úctou. Klienti i pracovníci domova se na vzájemná setkání velice těší, přináší do jejich života radost. Pořádali pro nás několikrát zahradní slavnost, vernisáž fotografií, koncert, což se setkalo s velkým ohlaselem, a tak se těšíme na další společné akce. Zdravotní klauni jsou naši přátelé, mají v našem domově své pevné místo a budeme šťastní, když tomu bude i nadále.“

**Jana Kopecká, vedoucí Domova pokojného stáří Kamenná**

*Setkání s nemocným dítětem mě přiměje nezabývat se hloupostmi. Setkání s rodičem nemocného dítěte mi pomáhá uvědomit si, co je v životě důležité. Setkání s člověkem na sklonku života mi přináší nadhled nad vlastním životem. A jako klaun se společně s nimi mohu hloupostem, důležitým věcem i životu zasmát.*

**Adéla Kratochvílová, zdravotní klaunka**







Program Koš plný humoru je určen dospělým, vážně nemocným pacientům, kteří jsou buď hospitalizováni, nebo do nemocnice přicházejí na ambulantní léčbu. Koš obsahuje humorné knihy, křížovky a další zajímavé věci a dostanou ho nemocní, kteří se necítí příliš dobře. Nečekaný hezký dárek spojený s návštěvou zdravotních klaunů přináší laskavý a milý doušek radosti. Program Koš plný humoru plně souzní s posláním zdravotních klaunů – humorem vyvolávat zájem o život.

*„U dětí jednoznačně funguje samotná návštěva klaunů, pro dospělé byl šťastným nápadem Koš plný humoru. Právě s ním už před lety přijeli zdravotní klauni a ujali se rozdávání. Bylo úžasné sledovat jejich počinání a profesionalitu. Trvalo vždy pouze několik okamžiků, abychom se smáli všichni a alespoň usmívali i ti nejsmutnější pacienti... Koše jsou skvěle vybaveny – nikde nechybí všemocný lék Humorin, obsahující vitamin Ha-Ha, knížky nebo CD od legend českého nebo světového humoru. Obdarovaní měli velikou radost a dlouho nemohli uvěřit, že je to dárek pro ně... V každém případě byl svět v té chvíli pro všechny přítomné plný sluníčka a radosti, které si spolu s dárky odnášeli domů. Za to moc děkujeme.“*

**MUDr. Pěva Vraštilová**, vedoucí lékařka oddělení ambulantního podávání cytostatik, FN Motol

## Koš plný humoru

**2 akce,  
300 rozdaných Košů**

*Na ten listopadový den nikdy nezapomenou...*

*Seznámili jsme se se staniční sestrou, která měla otevřenou náruč. Navštívili jsme pokoje, které byly plné touhy mít dobrou náladu. Poznali jsme personál, který byl ochotný tančit, zpívat, hrát na ozvučná dřívka. Navštívili jsme Ambulanci, která se alespoň na chvíli proměnila na místo společného pozitivního zážitku.*

*Pacienti, pacientky, lékaři, lékařky, sestřičky, pan údržbář, laborantky, spolužák ze základní školy... a MY. Strach, nadšení, odhodlání, smích, nasazení, touha, naděje, Koše plné humoru...a MY.*

*Bylo to silně, krásně a náročně. Nikdy na tento listopadový den nezapomenou!*

**Zuzana Vodičková**, zdravotní klaunka



## Návštěvy v hospici

**20 vystoupení**

Návštěvy zdravotních klaunů v hospici v Čerčanech v mnohém připomínají návštěvy v domovech pro seniory – také tam klauni přicházejí na návštěvu k těm, kdo tam „bydlí“. A to, k čemu tam dochází, dokázala úplně nejlépe vystihnout zdravotní klaunka Hanka Malaníková:

*Je 12. srpna a hrozně horko. Náčelník sokola Láďa Koucký alias můj kolega zdravotní klaun Roman Horák zastavuje u pumpy na výpadovce na Benešov a kupuje pytel ledu. Jedeme na pravidelnou klauniádu do Hospice Dobrého Pastýře v Čerčanech a budeme rozdávat osvěžení. Pěkně po kostkách. A tak je to i s našimi návštěvami. Může se zdát, že jsou to pomíjející události, co se brzo vypaří. Totiž roztají. Jenže dokáží osvěžit, povzbudit, probudit k životu... a nejen pacienty, ale i nás. Ze setkání s těmi, kdo jsou na konci své cesty, někdy zamrazí.*

**Hana Malaníková**, zdravotní klaunka







## Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce probíhá hlavně na úrovni uměleckého rozvoje a předávání zkušeností v umělecké oblasti. V rámci partnerství v Red Noses International (RNI) jde především o zvyšování kvality klaunské práce. Tento rozvoj se odehrává ve vídeňské škole humoru ISH (International School of Humor) na každoročním mezinárodním setkání nebo při individuálních výměnách klaunů mezi partnerskými organizacemi zdravotních klaunů.

Mezinárodní síť RNI také připravila osnovy pro certifikaci zdravotních klaunů ve svých partnerských organizacích. Osnovy jasně určují, jakou přípravu a v jakém rozsahu musí zdravotní klaun absolvovat, aby mohl certifikaci získat. Kromě oblasti zdravotnictví, psychologie či sociologie sem samozřejmě patří i klaunská praxe na nemocničních odděleních.

Velká pozornost byla letos věnována projektu Emergency Smile, jehož jsme nedílnou součástí. Mezinárodní tým Emergency Smile vyjel během roku jednou do Jordánska a dvakrát na Ukrajinu, kde i naši klauni navštívili děti a rodiny na exponovaných místech v uprchlických táborech, ve kterých jsou soustředěny děti z kriticky postižených oblastí (viz foto).

Výměna zkušeností probíhá i mezi vedením a experty všech partnerských organizací, a to jednak v rámci mezinárodní organizace RNI, ale také pod záštitou slibně se rozvíjející European Federation of Hospital Clown Organisations (EFHCO).

Na jaře 2015 hostila naše organizace v rámci členství v EFHCO dvoudenní setkání fundraiserů v Praze. Výměnu zkušeností 25 expertů z 11 zemí doplnily prezentace z českého prostředí. V průběhu roku pak získala obecně prospěšná společnost Zdravotní klaun mezinárodní certifikát Značka kvality (Quality Label). Česká organizace tak patří mezi 13 projektů z 12 evropských zemí, které splňují vysokou úroveň profesionálních služeb ve zdravotně-klaunské oblasti.

Díky mezinárodní spolupráci dokážeme lépe nahlížet na práci klaunů v nemocnicích po celé Evropě, v různých kulturách, v rámci různých přístupů a můžeme se inspirovat pro naše další projekty, kterými se přibližujeme ke stále odbornější spolupráci s partnery z řad zdravotnických zařízení.



## Účast na odborných konferencích a seminářích

### 6 akcí

Zdravotní klaun prezentuje myšlenku terapie humorem i na konferencích pro odbornou veřejnost. Stejně jako lékařský personál obohacuje a školí zdravotní klauny, tak i my

nabízíme nemocničnímu personálu naše zkušenosti. Formou přednášek a dílen informujeme odbornou veřejnost o našem působení a našich cílech. A to v rovině teoretické i praktických klaunských dílen, kde vyučujeme používání humoru ve zdravotnictví.



# Profesionalita a rozvoj zdravotních klaunů

Zvyšování kvality a neustálý rozvoj klaunů patří ke každoročním předsevzetím organizace Zdravotní klaun. V tomto ohledu směřovala naše hlavní pozornost v roce 2015 na geriatrický program (Klauniády pro seniory). Podařilo se zorganizovat speciální geriatrickou dílnu pro stávající i nové klauny, kteří navštěvují 7 geriatrických zařízení v ČR.

Pokračovali jsme samozřejmě i ve školení klaunů napříč celým naším týmem. Každý klaun tak měl možnost i povinnost vybrat si z pestré nabídky dílen v průběhu celého roku. Šlo o dílny zahraničních (Ami Hattab, Aitor Basauri) i českých lektorů, o dílny hudební, cirkusové, nebo dílny týkající se přímo jednotlivých programů, jako je NOS!, Přezůvky máme! nebo Kutálka.

Umělecký ředitel se svým týmem nabídl klaunům během roku několik malých dílen (tzv. klaunských laboratoří), které byly zacíleny přímo na určitý okruh klaunů nebo na konkrétní téma. Osobní „setkání nad samotnou klauniádou“ se všemi klauny a uměleckým vedením proběhlo během reálných klauniád přímo v nemocnici (tzv. koučování v terénu).

Na mezinárodní úrovni mohlo 30 našich klaunů navštívit školu humoru ve Vídni (International School of Humor), kde se každoročně vzdělávají klauni a herci z celé Evropy. Někteří lektoré z této školy přijeli v roce 2015 i do České republiky v rámci mezinárodních výměn. Největší mezinárodní akcí se pak stalo setkání téměř 200 klaunů z celé Evropy na klaunském kempu v Rakousku, který v průběhu čtyř dnů nabídl nejpestřejší paletu dílen.

Protože náš klaun je zdravotník, věnujeme se i vzdělávání v oblasti zdravotnictví a lékařství. Spolupracujeme tak se spřátelenými nemocnicemi, které pro klauny dokáží uspořádat semináře přímo pro naše potřeby. Žádaná tak byla témata týkající se seniorů, témata z oblasti psychiatrie a sociálního cirkusu.

Na celonárodní setkání, kde se potkalo všech 86 českých zdravotních klaunů a zaměstnanci kanceláře, dorazil i Prim. MUDr. Karel Nešpor, CSc., který poutavě prezentoval vztah medicíny a humoru nejen z pohledu psychiatrie.

Aby naše práce mohla být kvalitní a trvalá, staráme se o klauny nejen z uměleckého pohledu, ale nabízíme i podporu osobní a psychologickou. Tak aby každý z našich klaunů mohl rozdávat radost a smích co nejdéle a nejlépe.





# Programy zdravotních klaunů v roce 2015

## PRAVIDELNÉ KLAUNIÁDY PRO DĚTI

Jihočeský kraj	Počet návštěv
Nemocnice České Budějovice, a.s.	92
Nemocnice Tábor, a.s.	12
Dětská psychiatrická léčebna Opařany	12

Jihomoravský kraj	Počet návštěv
FN Brno, Černopolní	341
FN Brno-Bohunice	27
FN U sv. Anny v Brně	9
Nemocnice Břeclav, p.o.	48
Nemocnice Kyjov, p.o.	23
Nemocnice TGM Hodonín, p. o.	24

Karlovarský kraj	Počet návštěv
Karlovarská krajská nemocnice, a.s.	24
Krajský dětský domov Karlovy Vary, p.o.	24
NEMOS Sokolov, s.r.o.	12
KKN, a.s., nemocnice v Chebu	12

Královéhradecký kraj	Počet návštěv
FN Hradec Králové	104
Dětský denní rehabilitační stacionář Hradec Králové	12
Oblastní nemocnice Trutnov, a.s.	12
Oblastní nemocnice Náchod, a.s.	52
Oblastní nemocnice Jičín, a.s.	12

Liberecký kraj	Počet návštěv
Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa, a.s.	52
Krajská nemocnice Liberec, a.s.	76
Jedličkův ústav, p.o., Liberec	26
Nemocnice Jablonec nad Nisou, p.o.	52

Moravskoslezský kraj	Počet návštěv
FN Ostrava-Poruba	150
Městská nemocnice Ostrava-Fifejdy, p.o	26
Vítkovická nemocnice, a.s.	25
Nemocnice ve Frýdku-Místku, p.o.	52
Slezská nemocnice v Opavě, p.o.	52
Nemocnice s poliklin. Karviná-Ráj, p.o.	52
Nemocnice Třinec, p.o.	24
Nemocnice s poliklinikou Havířov, p.o.	52

Olomoucký kraj	Počet návštěv
FN Olomouc	49
SMN, a.s., Nemocnice Přerov	26
SMN, a.s., Nemocnice Prostějov	26
Šumperská nemocnice, a.s.	12
SMN, a.s., Nemocnice Šternberk	12

Pardubický kraj	Počet návštěv
Pardubická krajská nemocnice, a.s.	52
Orlickoústecká nemocnice, a.s.	52
Svitavská nemocnice, a.s.	12

Plzeňský kraj	Počet návštěv
FN Plzeň	102
Klatovská nemocnice, a.s.	12
Domažlická nemocnice, a.s.	12
Rokycanská nemocnice, a.s.	12

Praha	Počet návštěv
FN v Motole, Praha	419
Všeobecná fakultní nemocnice v Praze	70
FTN dětská klinika IPVZ, Praha	102
FN Na Bulovce, Praha	46



<b>Středočeský kraj</b>	<b>Počet návštěv</b>
Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s.	52
Dětský domov Mladá Boleslav	52
Oblastní nemocnice Příbram, a.s.	42
Oblastní nemocnice Kolín, a.s.	51

<b>Kraj Vysočina</b>	<b>Počet návštěv</b>
Nemocnice Havlíčkův Brod, p.o.	11
Nemocnice Třebíč, p.o.	12
Nemocnice Jihlava, p.o.	52
Nemocnice Pelhřimov, p.o.	12

<b>Ústecký kraj</b>	<b>Počet návštěv</b>
KZ, a.s., Nemocnice Chomutov, o.z.	25
KZ, a.s., Masarykova nem. Ústí n. L., o.z.	52
KZ, a.s., Nemocnice Most, o.z.	52
KZ, a.s., Nemocnice Děčín, o.z.	26
Dětská psychiatrická léčebna Louny	25

<b>Zlínský kraj</b>	<b>Počet návštěv</b>
Krajská nemocnice T. Bati, a.s., Zlín	47
Uherskohradištská nemocnice, a.s.	46
Nemocnice Valašské Meziříčí, a.s.	12
Kroměřížská nemocnice, a.s.	24
Vsetínská nemocnice, a.s.	12

<b>NOS! (Na operační sál!)</b>	<b>172</b>
--------------------------------	------------

<b>PRAVIDELNÉ KLAUNIÁDY PRO DĚTI CELKEM</b>	<b>3 284</b>
---	--------------

## PRAVIDELNÉ KLAUNIÁDY PRO SENIORY

<b>Jihomoravský kraj</b>	<b>Počet návštěv</b>
DPS Mikuláškovo nám. Brno, p.o.	50
Domov pokojného stáří Kamenná, Brno	50

<b>Pardubický kraj</b>	<b>Počet návštěv</b>
Domov pro seniory Sloupnice	22

<b>Moravskoslezský kraj</b>	<b>Počet návštěv</b>
Domov pro seniory Kameneč, Ostrava	24
Charitní dům sv. Václava, Ostrava-Heřmanice	24

<b>Praha</b>	<b>Počet návštěv</b>
Domov pro seniory Kobylisy	51
Domov Sv. Karla Boromejského, Praha	49

<b>KLAUNIÁDY PRO SENIORY CELKEM</b>	<b>270</b>
-------------------------------------	------------

## SPECIÁLNÍ PROGRAMY

	<b>Počet návštěv</b>
Cirkus Paciento	16
Přezůvky máme!	14
Kutálka	20
Koš plný humoru	2

	<b>Počet návštěv</b>
Hospic Dobrého Pastýře Čerčany	12
Speciální klauniády	57
Odborné konference a semináře	6
<b>SPECIÁLNÍ PROGRAMY CELKEM</b>	<b>127</b>

**Celkový počet klauniád v roce 2015 ..... 3 681**



## Co nám píšou rodiče

Chci Vám vyjádřit poklonu za práci, kterou děláte. ♥ Jsme s dcerkou v nemocnici dost často, ale vím, že každé pondělí vždy přijdou klauni a přiznám se, že i já se na Vás vždycky těším jako malá holka.☺ Je krásné v místě jako je nemocnice slyšet dětský smích, který se ozývá až na chodbu - proto jsou ty pondělky tam pro mě vždy nejhezčí. Ještě jednou mockrát děkuji za všechny Zdravotní klauny a těším se na vídění - doufám, že ne brzy - jistě víte, jak je to myšleno...

Kateřina O.

Jste super. I když je z dcery puberták, pořád se na vás moc těší a ráda vás potkává. Když měla chemču, byli jste pro ni to nejlepší, co se nedá ani popsat. Moc pozdravujeme.

Lenka Š.

Dobrý den! Ze srdce chci poděkovat, konkrétně paní Klaunové, která léčila smíchem dnes ve FN Plzeň, na dětském oddělení. Byla skvělá! Můj syn prodělal sice „jen“ operaci kýly, ale naše čekání „před“ paní Klaunová dokonale krátila svými krásně praštěnými nápady. I dětičky s bolestmi se opravdově smály. Vaše činnost MÁ SMYSL. Moc DĚKUJI.!

Alena M.



## A co nám píšou děti

Dobrý den  
Chtěla bych poděkovat klaunům, kteří s námi byli na ozdravném pobytu v Chrustenicích od 15. 6. do 20. 6. 2015, celý týden a cirkus jsem si skvěle užila. Bylo to opravdu skvělé, děkuji.

Tereza P.



Dobrý den milí klauni,

jmenuji se Robin Tribula, je mi 5 let a zlomil jsem si nohu v bérce na lyžích. Dva dny jsem strávil v hradecké nemocnici na dětské chirurgii. Měl jsem velké štěstí, že jedno dopoledne k nám na pokoj zavítal i zdravotní klaun. Byl úžasný a hodně jsem se nasmál.

Jsem velmi rád, že jsem ho potkal, maminka mi pak pověděla, že už na Vaši nadaci přispíváme. Dneska jsme si i v počítači stáhli Vaše povídky Malé zázraky a příběh o Ptáčku pod postelí si přečetli. Nakreslil jsem potom o něm obrázek. Posílám Vám jeho fotku, moc Vás zdravím a děkuji za to, co vše děláte pro ostatní nemocné děti.

Doufám, že i když jste tak úžasní, se už nebudeme muset potkat. Já mám jen zlomenou nožičku, ale některé děti jsou více nemocné.

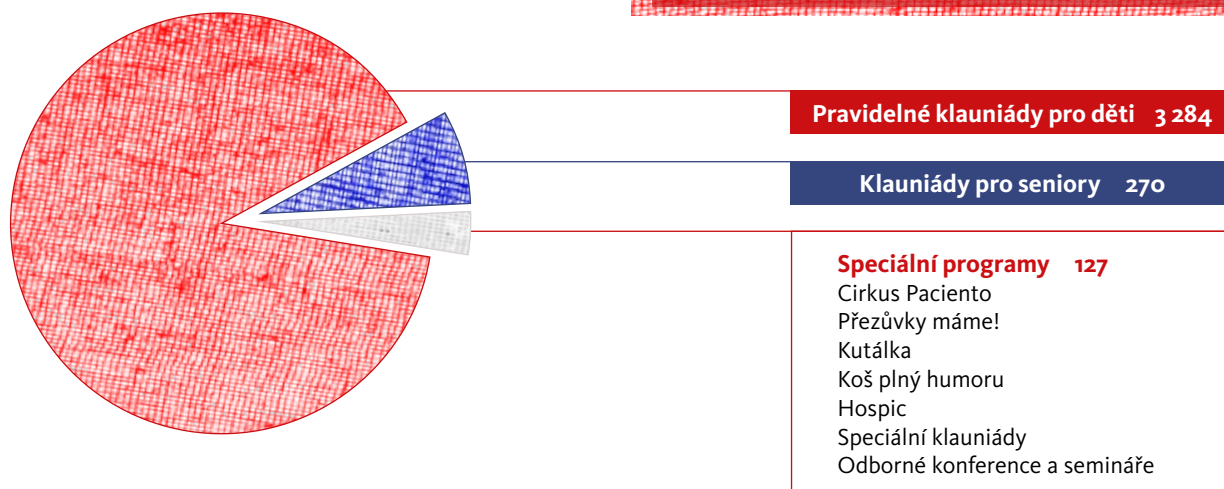
S úctou a pozdravy Robinek a maminka





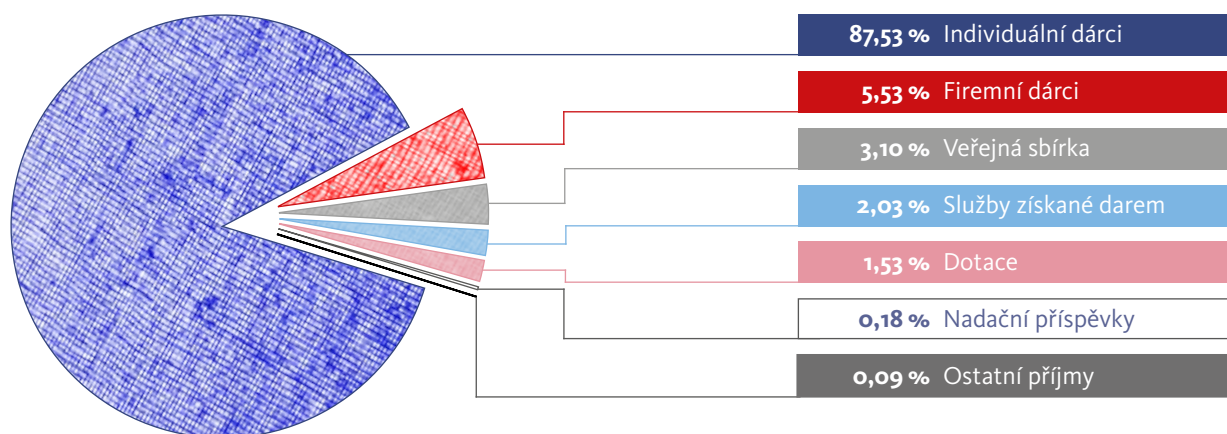
# Zdravotní klauni v číslech a grafech

## Počet klauniád a akcí v roce 2015



## Struktura financování projektu v roce 2015

Tak jako v letech minulých i v roce 2015 mají největší podíl dary od individuálních dárců. Díky vám všem se vedle pravidelných klauniád v nemocnicích mohly uskutečňovat i speciální programy určené zejména pro dlouhodobě nemocné děti. V roce 2015 obecně prospěšná společnost pokračovala v získávání finančních zdrojů i od firemních dárců, formou veřejné sbírky a nadačních příspěvků. V roce 2015 bylo vzdělávání zdravotních klaunů a program Kutálka a Přezůvky máme! spolufinancováno grantem Evropské unie - Creative European Programme a Visegrad fondem.



Účetní závěrka a výroční zpráva za rok 2015 budou zveřejněny na našich webových stránkách po schválení správní radou a provedeném ročním auditu v 1. pololetí roku 2016.





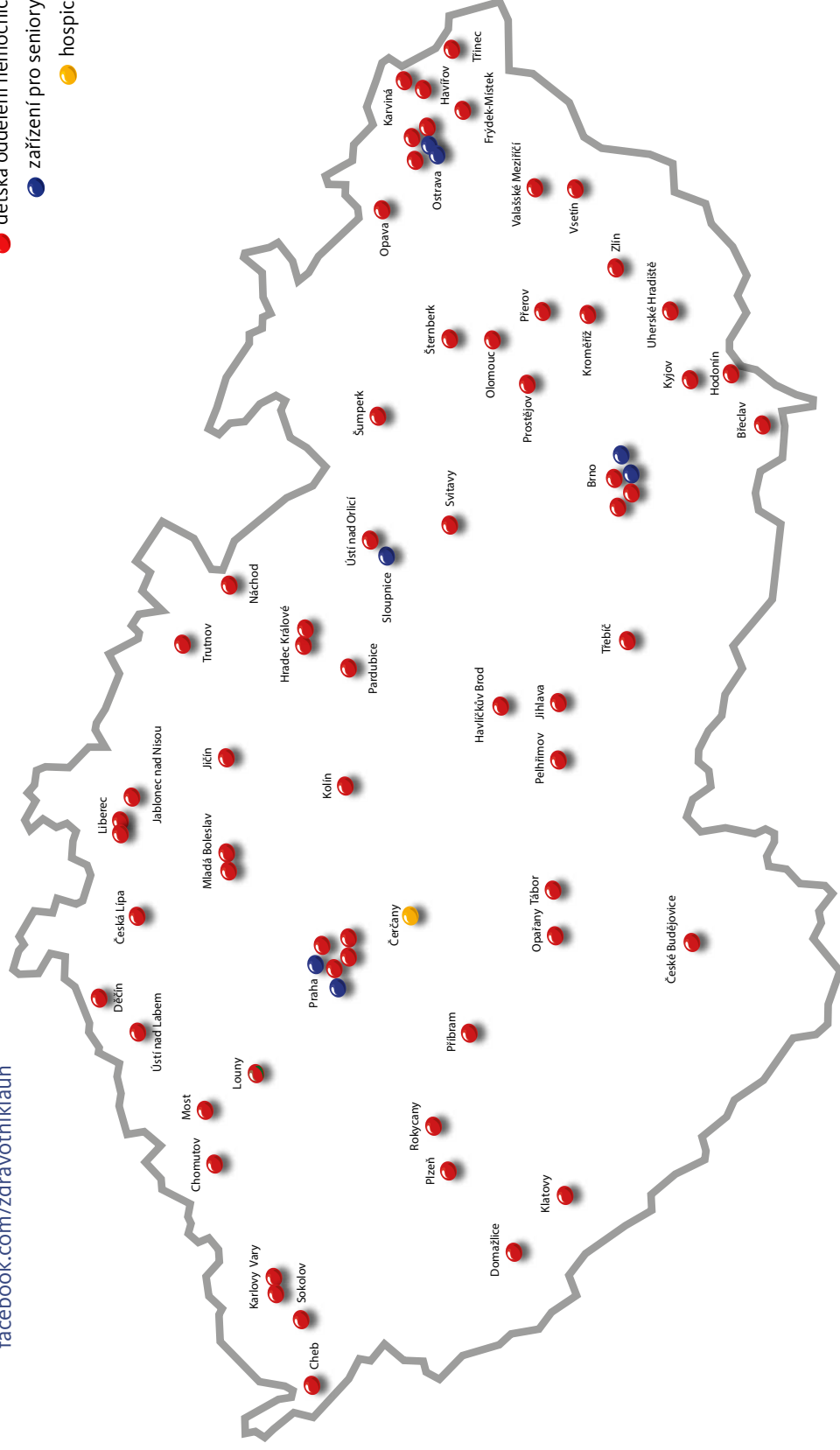
**ZDRAVOTNÍ KLAUN**

[www.zdravotniklaun.cz](http://www.zdravotniklaun.cz)

[facebook.com/zdravotniklaun](https://facebook.com/zdravotniklaun)

# Kde všude nás potkáte

- dětská oddělení nemocnic
- zařízení pro seniory
- hospic



© Zdravotní klaun, o.p.s., 2015, Texty: Sylva Kofisková, Kateřina Kubešová, Gary Edwards, Lukáš Houdek, Petr Jarčevský, Grafika: Roman Anderle, Místo vydání: Zdravotní klaun, o.p.s., Hájkova 22, 130 00 Praha 3, Číslo: 1/2016, Cena tisku: 343 Kč, četnost vydávání: číslo 1/2016, registrace: MK ČR E 20587, vychází: leden 2016, vydavatel: Zdravotní klaun, o.p.s., Hájkova 22, 130 00 Praha 3, IČO: 26547953, tel.: +420 222 713 416, e-mail: [usmev@zdravotni-klauun.cz](mailto:usmev@zdravotni-klauun.cz), [facebook.com/zdravotniklaun](https://facebook.com/zdravotniklaun), [www.zdravotniklaun.cz](http://www.zdravotniklaun.cz)